

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 13 januari 2011

MEDITATIE

Het vleesgeworden Woord

Het Woord is vlees geworden. Hiermee wijst Johannes ons op het wonder aller wonderen. Want Wie wordt nu bedoeld met het Woord en wat betekent het dat het Woord vlees is geworden?

We lezen in het eerste vers van dit hoofdstuk: "In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God." Daarmee wordt gewezen op de Zoon van God, de tweede Persoon in het Goddelijk Wezen. Van Hem wordt gezegd: en het Woord is vlees geworden. Dat betekent dat Hij onze menselijke natuur heeft aangenomen. Hij wilde worden wat Hij niet was. Mens werd Hij, Immanuël, God met ons.

Het Woord is vlees geworden. Dat vlees is niet het lichaam zoals Adam dat bezat in de staat der rechtheid. Christus heeft het vlees aangenomen dat zwak en broos is. Het vlees dat ook onder de vloek lag. Hij is de broederen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde. Johannes wijst ons hier op Christus' diepe vernedering. En waarom heeft Christus Zich zo

En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader), vol van genade en waarheid.

Johannes 1:14

diep willen vernederen? Om arme zondaren rijk te maken. Het Woord heeft onder ons gewoond, zegt Johannes. Drieëndertig jaar lang was Hij tastbaar en zichtbaar op de aarde. Nu is Christus gezeten aan de rechterhand van God. Met Zijn Geest, genade en waarheid wijkt Hij nimmermeer van Zijn Kerk.

De apostel wijst ons hier op een wonder. Hij zegt: "En wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader." Wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, zegt hij. Dat is een groot wonder. Er klinkt genade in door, want van na-

ture geldt van ons allen: "Als wij Hem aanzagen, zo was er géén gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben." Johannes, al de apostelen, al Gods kinderen, hebben aanschouwd door het geloof, gewerkt door de Heilige Geest naar het welbehagen van God. Zij hebben aanschouwd; zij hebben langdurig en nauwkeurig waargenomen en dat voor hun eigen zielenheil. Zij hebben gezien!

Wat hebben ze dan gezien? Zijn heerlijkheid als de Eniggeborene van de Vader. Daarin wijst Johannes op Christus' goddelijke grootheid, majesteit en heerlijkheid. En op het wonder: "het Woord is vlees geworden". De Eniggeborene van de Vader heeft ons vlees aangenomen om van krib naar kruis te gaan en van het kruis naar de kroon. Niemand van de mensenkinderen was daartoe in staat dan alleen de Eniggeborene van de Vader. Johannes heeft Christus' heerlijkheid gezien als het Lam Gods Dat de zonde der wereld heeft weggenomen. Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, staat er. U ook? Zo ja, dan is daar het wonder van de wedergeboorte aan voorafgegaan en bent u aan het einde gebracht van al uw eigen werken. Want eerder zult u Zijn heerlijkheid niet aanschouwen.

De apostel getuigt vervolgens dat deze heerlijke Persoon, Die vlees wilde worden, vol van genade en waarheid is, om zondige Adamskinderen vol te maken met Zijn heerlijkheid. Het vleesgeworden Woord is vol van genade. Tegenover genade staat schuld. Dat geeft aan dat u in deze Zaligma-ker vergeving kunt verkrijgen. Er is vergeving voor de grootste der zondaren. U kunt voor Hem niet te vuil, niet te hopeloos, niet te goddeloos zijn. Ja, dat bent u wel in eigen waarneming. Ook zal de duivel u toeroepen dat het voor u niet meer kan, dat u al Gods geboden overtreden hebt. Maar Johannes zegt: Christus is vol van genade. Zijn bloed reinigt van alle zonden en Hij roept u toe: "Wendt u naar Mij toe en wordt behouden! Mijn bloed is waarlijk drank, Mijn vlees is

Inhoud

89e jaargang

Nr. 15

- 1 Het vleesgeworden Woord
- 2 Commentaar: VBOK wordt Siriz (2)
- 3 Wat is uw naam?:
De namen van Gods kinderen (2)
- 4 De ziekentroost en troost voor zieken (2)
- 5 De omgekeerde wereld
- 5 Even maar...
- 6 Boekverslag 'Zin en mening'
- 7 Gij alleen de eer
- 8 Uit de bibliotheek
- 10 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 11 Kerkdiensten

waarlijk spijs". Wanneer u in waarheid daarvan mag eten en drinken, dan zult u niet sterven, maar leven tot in eeuwigheid.

Hij is vol van genade. Bent u nog onbekeerd? Hebt u een hard hart, zoals Paulus in zijn eigengerechtigheid? Christus kan uw hart week maken, want Hij is de Heerlijke, vol van genade. Hij kan ook, wanneer u in de wereld opgaat zoals de verloren zoon, uw hart neigen tot de vreze van Gods Naam. Vol van genade en ook vol van waarheid is Hij. Waarheid moeten wij niet alleen lezen als tegenover de leugen. Het betekent dat alles wat van dit vleesgeworden Woord in het Oude

Testament geschreven is in Hem vervuld is en waarheid is geworden.

Geliefde lezer, mag u door het geloof met de apostel Johannes instemmen? Mag u zien op het grote wonder: het Woord is vlees geworden, God geopenbaard in het vlees?

Dan mag u zeggen: "Ik heb Zijn heerlijkheid aanschouwd." Maar wie wij ook zijn, als wij buiten de heerlijkheid blijven zullen, dan gaan wij voor eeuwig verloren. Kom, vraag dan toch of God u de heerlijkheid leert kennen, opdat u in Hem het leven zou zoeken en vinden.

Nieuw-Beijerland ds. A. Vermeij

wijziging, dan wel van het ventileren van zodanige opvattingen in de pers dat de achterban niet anders kon denken dan dat daarvan sprake was. Zeg maar gewoon dat men onder de druk en de indruk van de onrust in de achterban ijlings op zijn schreden is teruggekeerd.

Is de VBOK erin geslaagd met het maken van verontschuldigen voor de miscommunicatie en een uiteenzetting van wat er nu wel en niet gewijzigd is de onrust weg te nemen en de steun van de overwegend christelijke achterban te behouden?

Onduidelijkheid

Er blijven wat mij betreft best wat onduidelijkheden over. De noodzaak om te kiezen voor de naam Siriz voor de werkorganisatie is mijns inziens niet overtuigend aangewezen. Er zijn nu dus twee organisaties: de ledenorganisatie VBOK en de werkorganisatie in de vorm van een stichting met de naam Siriz. De leden hebben binnen de stichting Siriz geen invloed. Hoe daar met de doelstelling op papier wordt omgegaan, onttrekt zich aan de waarneming van de leden. Ook al benadrukt het bestuur van de VBOK dat het doel van de VBOK en daarmee van Siriz onveranderd is. Namens de Raad van Toezicht zegt

'De vereniging stelt zich ten doel te bevorderen, dat het leven van de nog niet geboren mens wordt beschermd vanaf de conceptie'.

Ad de Boer: 'De indruk is ontstaan dat onze visie is veranderd, en dat is beslist niet het geval. De VBOK en Siriz stáán voor de overtuiging dat er vanaf de conceptie leven bestaat en dat het ongeboren kind er recht op heeft om geboren te worden. En dat iedere abortus er dus één te veel is'. We willen dat graag positief beoordelen. Maar spreek dan ook duidelijk uit dat het ongeboren kind er ook recht op heeft om beschermd te worden. De uit eerdere perspublicaties gebleken stop op het geven van voorlichting op reformatoren scholen is kennelijk van de baan. In het persbericht van 3 december staat: 'We blijven voorlichting geven op reformatoren scholen, gereformeerde en christelijke scholen, maar doen vanwege

COMMENTAAR

2

VBOK wordt Siriz

Er is in de achterliggende maanden nogal wat commotie en onrust ontstaan na het introduceren van een nieuwe werkorganisatie bij de VBOK met de naam Siriz. Ook in De Saambinder hebben we daar aandacht aan besteed. In ons commentaar op de nieuwe naamgeving hebben we aan het slot gesteld dat Siriz aan de overwegend christelijke achterban heel veel zal moeten uitleggen om de steun van die achterban te behouden.

Onrust

Was de onrust achteraf gezien onterecht? Nee, dat was bepaald niet het geval. Als in de nieuwe werkorganisatie van de VBOK geen ethisch oordeel over abortus meer gegeven wordt, zoals werd gezegd, dan draagt de organisatie, die zich vooral van de steun van de gereformeerde gezindte verzekerd wist, de naam Vereniging tot Bescherming van het Ongeboren Kind ten onrechte. Waar blijft dan de bescherming van het ongeboren kind? Deze en andere uitspraken laten zien dat er sprake was van een duidelijke beleidswijziging, een aanpassing van de doelstelling. Daartegen is in brede kring verzet gerezen, zowel bij een groot deel van de achterban als ook binnen de ver-

eniging zelf. Terecht. Mijn opmerking dat Siriz wel heel veel zou moeten uitleggen om de steun van de achterban te behouden, was volgens sommigen veel te slap. Onmiddellijk zou die steun moeten worden opgezegd. De vereniging stelde zich met deze beleidswijziging immers op dezelfde lijn met organisaties als FIOM (verwerking van abortus) en de Rutgers Nisso groep (onder andere seksuele voorlichting gericht op voorkomen van zwangerschap).

Uitleg

De VBOK heeft in een uitgebreide brief van 1 december 2010 aan alle leden excuses aangeboden voor de fouten die er zijn gemaakt. Welke fouten? De VBOK schrijft: 'Dat er onduidelijkheid heeft kunnen ontstaan, betekent dat wij niet goed hebben gecommuniceerd. Het is ons niet gelukt om in interviews in de pers duidelijk te maken wat er met de invoering van de naam Siriz wel en niet veranderd is'. Zoals het nieuwe beleid aanvankelijk wereldkundig werd gemaakt, was er echter niet alleen sprake van een communicatiefout, maar was er inhoudelijk veel meer aan de hand. Het zou eerlijker zijn geweest om te erkennen dat er wel degelijk sprake was van een koers-

onze missie er bij het voorlichten van jongeren in de risicogroepen een flinke schep bovenop'.

Het was dus niet alleen een verkeerd beeld dat is ontstaan. Het waren niet alleen misverstanden die zijn gerezen. Gelukkig is het een en ander recht gezet, al blijven er onduidelijkheden. De tijd zal leren hoe een en ander zich gaat ontwikkelen.

Toekomst

De in 1971 opgerichte Vereniging tot Bescherming van het Ongeboren Kind werd van meet af aan gesteund door een brede christelijke achterban. Ook door orthodoxe Joden. Hoewel er ook vanuit andere invalshoeken steun werd betuigd aan de VBOK, sprak de doelstelling van de VBOK in het bijzonder christenen aan. Wie zich wil laten leiden door het onfeilbare Woord van God, ook als het om het begin van het leven gaat, zal met instemming die doelstelling, zoals verwoord in artikel 4 van de VBOK-statuten begroeten: 'De vereniging stelt zich ten doel te bevorderen, dat het leven van de nog niet geboren mens wordt beschermd vanaf de conceptie'.

Dat is de kracht van de VBOK. Dat geeft de vereniging ook een eigen zelfstandige plaats in een samenleving waar het ongeboren leven steeds minder telt. Als dat uitgangspunt op de tocht komt te staan en er 'ook andere opties onder de aandacht van de vrouw worden gebracht', zoals bestuurder van Veelen indertijd zei, dan kan en mag de VBOK niet meer op de steun van de christelijke achterban rekenen.

Het zou daarom een uitdaging moeten zijn voor de VBOK en de werkgroep Siriz om te laten blijken dat de bescherming van het ongeboren kind vanaf de conceptie uitgangspunt blijft. En dat dáárom hulp wordt geboden bij ongewenste zwangerschap en na zwangerschapsverlies. En dat dáárom voorlichting wordt gegeven op scholen en verenigingen.

Als met name Bijbelgetrouwe christenen zich terugtrekken als lid van de vereniging, zal de druk om een ander beleid te gaan voeren alleen maar toenemen. Laten we samen proberen een tegenwicht te bieden en onze stem te laten horen en onze steun te blijven geven. Gezien de nadere verklaring van VBOK/Siriz en ondanks de onduidelijkheden blijf ik lid van de VBOK, totdat het tegendeel blijkt.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

WAT IS UW NAAM?

2

De namen van Gods kinderen

'Zalig zijn de barmhartigen.'

Mattheüs 5:7

De Zaligmaker geeft in de Bergrede de eigenschappen of kenmerken van Gods kinderen. Hij spreekt hen zalig. Zij zijn gelukkige mensen. Voor dat volk is het een wonder als hun naam wordt genoemd. Niet door mensen, maar door de Heere Zelf. Nu durft dat volk zich niet zo te benoemen zoals Christus hen noemt. Daar komt juist zoveel tegenop. Is hun treuren wel het juiste treuren? Hongeren en dorsten zij wel naar de gerechtigheid? Zij kunnen alle overleggingen van hun hart niet houden voor het werk des Heeren. Nu is het een wonder dat de Heere Jezus in de Bergrede niet zegt wat dat volk er zelf van vindt. Nee, Hij zegt hoe Hij het werk in hun binnenste beziet.

Hij noemt hen in deze tekst *barmhartigen*. Barmhartigheid is het betonen van ontfermen en medelijden jegens mensen in verdriet en nood. Van die levenshouding komt iets openbaar. Er zijn mensen die iets van deze mooie eigenschap in hun karakter hebben. Zij staan klaar voor een ander. Hulp betonen is voor hen een vanzelfsprekende zaak. De Heere geeft dit nog vanwege Zijn algemene goedheid.

De Zaligmaker wijst echter op een *geestelijke* eigenschap van Zijn kinderen. God ziet hen als echte barmhartigen. Barmhartigheid die de toets van de Heere kan doorstaan. Dit kan niet anders dan de barmhartigheid van God Zelf zijn. Hij drukt immers Zijn deugdenbeeld af in het hart? De barmhartigheid Gods, dit zijn Zijn liefde en goedheid, worden verklaard in de ziel. Hoe doet Hij dit? Weet u daarvan? Is het niet zo dat we ontdekt worden aan ons zelfzoekende bestaan? Als de Heilige Geest werkt in het hart, wordt ons eigen-ik in beginsel gebroken. Dan wordt het een werkelijkheid dat we haters van God en onze naaste zijn. Gewogen in Gods weegschaal blijft er van onze liefde en goede bedoelingen niets over.

De barmhartigheid van Christus krijgt dan waarde. De bediening uit Hem maakt tot echte barmhartigen. Die barmhartigheid vloeit uit de liefde en goedheid van God, overeenkomstig het welbehagen Gods. Die barmhartigheid schenkt de Heere aan Zijn kinderen, maar vraagt deze ook van hen. De Heere rekent het onder deugden van de rechtvaardigen. 'De goddeloze ontleent en geeft niet weder, maar de rechtvaardige ontfermt zich en geeft' (Ps. 37:21).

Christus geeft bevel barmhartigheid te bewijzen. 'Weest dan barmhartig, gelijk ook uw Vader barmhartig is' (Luk. 6:36). Ook de apostelen sporen aan om barmhartigheid te betonen. 'Maar zijt jegens elkander goeder-tieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkewijs ook God in Christus ulieden vergeven heeft' (Ef. 4:32).

Vertoont u het beeld van deze barmhartigen, of beter: vertoont u het beeld van een barmhartig Christus?

Lisse, ds. C.Neele

De ziekentroost en troost voor zieken

De Kleine Ziekentroost

We zagen in het vorige artikel dat Cornelis van Hille zowel een Grote Ziekentroost als een Kleine Ziekentroost heeft geschreven. De Kleine is het, die achterin ons Psalmboek staat. Men heeft wel aangenomen dat de Grote Ziekentroost in 1567 geschreven zou zijn. De Kleine Ziekentroost zou daar dan een uittreksel van zijn.

Er is echter overtuigend aangetoond, dat de Kleine Ziekentroost is geschreven in 1571. Dit geschrift is in 1578 door Van Hille uitgebreid en omgewerkt tot de Grote Ziekentroost. Deze Grote Ziekentroost heeft nooit zo'n bekendheid gekregen als de Kleine Ziekentroost.

Waarom schreef de auteur de Grote Ziekentroost? Wel, de Kleine Ziekentroost vond zoveel bijval dat Van Hille daardoor werd aangespoord om een bredere verhandeling te schrijven. Deze is zoveel groter dat Van Hille er zelf van gezegd heeft 'dat het schier gelijkt een heel ander werk te wezen dan z'n Cleenen Sieckentroost'.

Het is de moeite waard nader in te gaan op de vraag wanneer en hoe de Kleine Ziekentroost in ons Psalmboek gekomen is. Wij spreken daarbij niet meer over de Kleine Ziekentroost, maar gewoon over de Ziekentroost. De Synode van Den Haag van 1586 nam de Ziekentroost met de daarbij gevoegde uitspraken uit de Heilige Schrift op in het kerkboek. Maar verder zonder kerkelijk gezag. 'Hebbende nog minder recht om in de rij der leer- en dienstboeken opgenomen te worden dan het Kort Begrip. Het is geheel en al een particulier geschrift en is nooit door een kerkelijke vergadering goedgekeurd of vastgesteld'. Het heeft echter sinds die Haagse Synode een plaats gekregen in het kerkboek. En het is in het kerkboek gebleven. Zo belangrijk hebben de drukkers het gevonden.

Doel van de schrijver

Wat beoogt Van Hille met zijn Zie-

kentroost? Hij wil de zieke onderwijs geven in de geloofsleer en daardoor voorbereiden op diens sterven. Het is opvallend dat dit gebeurt aan de hand van talloze bijbelteksten. Van Hille laat het Woord aan het woord. Als u de Ziekentroost leest wordt het u duidelijk, dat de schrijver een pastoraal bewogen man is geweest. Daarbij baseert hij zich op het geheel van de gereformeerde belijdenis. De Ziekentroost wil Gods aangevochten en hulpeloze kinderen de troost en de zekerheid aanzeggen, dat de overwinning van zonde en dood door Christus, ook voor hen geldt. Bekend is, dat Johan van Oldenbarnevelt, voordat hij het schavot beklom, zich de Ziekentroost liet voorlezen. Daarbij verklaarde hij, dat hij in dat geloof wilde sterven.

We moeten bedenken dat het in de 16^e en 17^e eeuw gebruikelijk was, dat een zieke thuis verpleegd en verzorgd werd. Ziekenhuizen waren in het algemeen alleen voor de allerarmsten en de zwervers. Men meende dat een ziekenhuis deprimerend op de zieke werkte. Alleen in bijzondere omstandigheden achtte men het noodzakelijk dat de zieke werd opgenomen in een ziekenhuis. Maar er waren wel veel zieken. Er was dus ook veel ziekentroost nodig.

Dat gold ook voor de schepen, die naar Oost- en West-Indië voeren. Zowel voor in de huizen en ziekenhuizen, als op de schepen, was er een groot tekort aan ziekentroosters. Met die zorg heeft Van Hille geworsteld.

In de voorrede, die aan de Grote Ziekentroost voorafgaat, geeft de auteur weer wat hij beoogde met dit werk. Hij zal met de Kleine Ziekentroost geen andere bedoeling hebben gehad. Van Hille wilde dat men de Ziekentroost uit het hoofd zou leren. We luisteren naar Van Hille: hij wilde 'dat een iegelijk het behoorde van buiten te leren, opdat zij, als het nodig ware, hunnen kranken broeder zouden kunnen sterken en vermanen; opdat zo het geschiedde dat er geen dienaaren waren, een iegelijk hierin naarstig zij, als in een werk der barmhartigheid, volgens Gods Woord in Pred.7:

'Het is beter te gaan in het klaaghuis dan in het huis des maaltijds'; ook naar Christus' woorden uit Matth.25: 'Ik ben krank geweest, en gij hebt Mij bezocht!'

Het zou voor ons wellicht een hele opgave zijn de Ziekentroost uit het hoofd te leren. Dat geldt al de Kleine Ziekentroost, hoeveel te meer de Grote. Maar het is wel de moeite waard de inhoud van de Ziekentroost ons eigen te maken.

In de tijd waarin Van Hille leefde, waren er geen medische voorzieningen, zoals in onze tijd. Er was in die tijd sprake van allerlei volksziekten en epidemieën, waardoor honderden werden weggerukt uit dit leven. In die tijd heeft de Ziekentroost ongetwijfeld in een behoefte voorzien. De grote ingang van dit geschrift maakt wel duidelijk dat er onder het gereformeerde volk grote behoefte aan was.

Het is opmerkelijk dat veel thema's in de Ziekentroost op dezelfde wijze aan de orde komen als in de belijdenisgeschriften. Van Hille maakt geen speciale toepassingen voor de zieke. Hij heeft alleen die onderwerpen uit de gereformeerde geloofsleer aan de orde gesteld, die van het grootste belang zijn voor zieken en stervenden. Hijzelf zegt ervan in de bovengenoemde voorrede: 'Hetwelk kortelijk is bevattende alles wat nodig is tot de eeuwige zaligheid, als te weten: van de ellendigheid des mensen; van de korthed van zijn leven en sterven; van zijn wederoprichting door Christus; van Christus onze Zaligmaker en al wat Hem aangaat; van dood en hel; van geloof en rechtvaardigmaking en goede werken; van kruis en lijden; van de voorspoed van de goddelozen en de tegenspoed der gelovigen; van de verrijzenis en het eeuwige leven en dergelijke punten meer'.

Van Hille is wel eens verweten dat hij in de Ziekentroost zo algemeen spreekt en weinig toepassingen maakt op de zieken in hun verschillende omstandigheden. Hij komt in zeker opzicht met hetzelfde wat ook gezonde mensen vanaf de preekstoel en op huisbezoek moeten horen. Van Hille behandelt de zieke op geen andere wijze dan de gezonde behandeld moet worden. We kunnen dat begrijpen als we bedenken, dat zowel de zieke als de gezonde mens beiden hetzelfde nodig hebben.

Iemand heeft gezegd: 'De zieke mens heeft niets anders nodig om gewillig gemaakt te worden om in de Heere te sterven, dan de gezonde mens nodig

heeft om gewillig gemaakt te worden om voor de Heere te leven'. De weg om zalig te worden is zowel voor de gezonde als voor de zieke dezelfde. En in die weg wil Van Hille in de Ziekentroost zondaren onderwijzen. Daarbij wijs ik erop dat iemand die

de Ziekentroost wil gebruiken als hij zieken bezoekt deze niet in het geheel zal behandelen, maar juist dat stukje dat hem gepast voorkomt.
(wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J. van Ekeveld

Dat wat voor enkele decennia nog als norm werd aanvaard en als normaal werd gezien, is nu omgedraaid. Die verdraaiing van de goede zeden kan zulke vormen aannemen dat we ons als een kat in een vreemd pakhuis wenen. Onze huwelijksmoraal bijvoorbeeld wordt door velen in ons land als verouderd gezien of zelfs totaal afgewezen. Jongeren die er voor kiezen vanuit het ouderlijk huis te trouwen zijn in onze tijd echt eenlingen. Je hebt als jonge kerel of jonge vrouw heel wat uit te leggen aan al die samenwonende collegae als je vertelt te gaan trouwen. Meewarig word je dan gevraagd of je niet nog even van je jeugd wilt genieten. Je al binden voor het leven als je nog maar begin of midden twintig bent, is voor velen een schrikbeeld. Om het maar niet te hebben over het krijgen van kinderen.

Er zijn voorbeelden te over van het feit dat tegenwoordig het lagere het hogere normeert in plaats van andersom. In één van zijn columns in het Reformatorisch Dagblad wees Prof. dr. A. Th. Van Deursen erop dat (homo-)seksualiteit tegenwoordig bepaalt wat goede godsdienst is in plaats van dat de religie seksualiteit normeert. Kortom de vraag hoe een kerkverband omgaat met (homo) seksualiteit bepaalt voor velen of we

De omgekeerde wereld

'Maar meneer/mevrouw, waarom mag dat dan niet?' Deze vraag klinkt geregeld op school. Ongetwijfeld worden ook ouders met zulke vragen geconfronteerd. Voor ons gevoel gaat het dan geregeld om zaken die buitengewoon vanzelfsprekend zijn.

We zijn verbaasd en wellicht geïrriteerd dat zulke vragen gesteld worden. Toch kan ik me niet aan de indruk onttrekken dat deze vragen onder sommige jongeren oprecht leven. Zij weten soms werkelijk niet waarom bepaalde zaken onwelgevoegelijk zijn. U herkent het gevoel van vertwijfeling vast wel. Waar moet

ik beginnen met uitleggen? Op zo'n moment bekruipt u het gevoel dat er ergens fundamenteel iets niet klopt, maar wat precies? Soms vraagt u zich af: ligt het nu aan mij of worden hier de zaken omgedraaid? In die zin is onze tijd met recht diabolisch te noemen. De duivel is de grote omdraaier (diabolos) van alles wat deugdzzaam en eerbaar is.

Huwelijksmoraal

Wanneer we in de samenleving om ons heen kijken, dan zien we allerlei staaltjes van die omdraaikunst. Het lijkt wel alsof wij eenentwintigste-eeuwse Nederlanders geen idee meer hebben van het wezen van de dingen.

Even maar.....

Onze aard

Eén dode vlieg doet de zalf des apothekers stinken en opwellen. Een tekst die alle lezers van De Saambinder wel kennen. Iemand gebruikte deze tekst eens met toepassing op zichzelf omdat hij zichzelf, als homofiele mens, als een dode vlieg zag.

Nu kan het toch niet zo zijn dat gemeenteleden hem die indruk hebben gegeven? Dat is haast niet voor te stellen. Is het niet zo dat elk mens buiten Christus een dode vlieg is? Moeten we niet allen bevindelijk leren kennen dat we de kostelijke zalf die door de grote Apotheker Zelf gemaakt is, stinkende maken door onze zonden?

Is het niet zo dat die kostelijke zalf op de harten van Gods kinderen gestreken is en steeds weer moet worden? En hoe vaak moeten ze niet bekennen dat ze het door hun grote schuld weer stinkende gemaakt hebben? Soms maar door één zonde...

Maar dat hoeft geen homofilie te zijn. Al of niet uit ervaring te weten dat homofilie een zonde is die het hart kan vervullen en vervuilen. Een zonde die al menig traan vanuit de ziel richting oog gedrongen heeft. Een zonde die uitdrijft naar de genadetroon. Al de kinderen des Heeren worstelen met de gruwelijke aard van elke zonde. Maar ook gruwelijkheid van onze aard

wordt smartelijk doorleefd. Daar kan onze zondige geaardheid ook bij horen. Maar, en dat moet gezegd worden, al zo menigmaal is de Heere bereid geweest nieuwe zalf op de ziel aan te brengen.

Kent u de gruwelijkheid van uw bestaan? Want ook heterofiele zonden zijn een gruwel voor het oog des Heeren. Ook die zullen verzoend moeten worden. Na onze val kleeft de zonde ons altijd aan, tot in het teerste van ons menszijn. Leg uw hetero- of homofiele hart eens open voor de Heere. Is de zalf nog goed? Of stinkt ze? Troost u, er is nog balsem in Gilead...

te maken hebben met een acceptabele vorm van religie. Dat is een heel andere insteek dan dat godsdienst bepaalt of we te maken hebben met een normale / acceptabele vorm van seksualiteit.

Jong versus oud

Een ander symptoom van onze diabolische tijd is dat jeugdigheid enorm wordt overschat. In de Bijbel lezen we juist dat ouderen respect en eerbied verdienen en dat ouderdom iets eerbiedwaardigs is. Zo niet in onze tijd. Ouderdom wordt eerder als probleem dan als zegening gezien. Als je jong en dynamisch bent, ja dan tel je mee. Ouderen worden veelal gezien als saai, star, gebrekkig en zeurderig. Deze hang naar de 'eeuwige jeugd' gaat zelfs zo ver dat moeders van middelbare leeftijd verwoede pogingen doen om er net zo strak en flitsend bij te lopen als hun twintigjarige dochters. Waardigheid en decorum zijn klaarblijkelijk minder begerenswaardig dan jeugdige aantrekkelijkheid. Kleding, haardracht en make-up moeten de illusie geven jonger te zijn dan men in werkelijkheid is. Dat was vroeger anders. Jongeren bereidden zich toen voor op hun volwassenheid door zich ook wat betreft kledingkeuze te richten op de oudere generatie.

Met betrekking tot kleding doet zich nog een ander merkwaardig fenomeen voor. In plaats van dat de mode zich richt op de hogere sociale klassen, is tegenwoordig de lagere sociale klasse het referentiepunt voor de mode. Steeds meer mensen met vooraanstaande posities in de maatschappij kleden zich, zelfs bij officiële gebeurtenissen, alsof ze regelrecht van de camping vandaan komen. Helaas geven sommige leden van het huis Van Oranje-Nassau daarin bepaald geen koninklijk voorbeeld. Of wat dacht u van de tatoeage, iets dat voorheen met de sociale onderklasse werd geassocieerd, maar tegenwoordig in alle lagen van de maatschappij opduikt.

Tijdgeest

Ach, zult u misschien denken, in onze kring valt het nog wel mee. En ik geloof dat u daar tot op zekere hoogte gelijk in hebt. Toch doen zich ook onder ons bijzondere ontwikkelingen voor. Zo hebben moeders die geen betaalde arbeid verrichten maar voor het huishouden en de opvoeding kiezen, ook in onze kring, al het één en ander uit te leggen. Ook wij, en waarschijnlijk

vooral onze jongeren, zijn kinderen van deze tijd. Allerlei opvattingen over wat goed en normaal is, worden mede gevormd door de tijdgeest. Dat blijkt uit heel wat discussies die docenten met leerlingen (en soms zelfs met ouders) moeten voeren. Het moderne levensgevoel is een zuurdesem dat alles doortrekt en zelf hebben we nog niet half door hoe ook wij daardoor wor-

den beïnvloed. Laten we ook in dezen waakzaam zijn en maar veel bidden om een door de Geest verlicht verstand zodat we in staat zijn de listige omleidingen van de grote omdraaier te onderkennen. Alleen dan hebben we ook wat te antwoorden op die moeilijke vragen die onze jongeren ons stellen.

Rijssen,

E.G. Bosma

BOEKVERSLAG

“Zin en mening”

Ds. A. Moerkerken heeft onze gemeenten een dienst bewezen door datgene wat, zoals hij dat zelf in het voorwoord schrijft, is ontstaan als een lesdictaat voor de studenten van de Theologische School van de Gereformeerde Gemeenten, het licht te doen zien.

De predikanten die les hebben gehad van ds. Moerkerken in de hermeneutiek en de exegese zullen dat ook als zodanig herkennen. Mogelijk zullen verschillenden onder ons nog herinneren hoe aan de hand van het boekje “Principles of Biblical Interpretation” het vak hermeneutiek inhoud werd gegeven. Het behoort tot de ontstaansgeschiedenis van dit boek. We mogen verblijd zijn dat we een ‘eigen dictaat’ van de hand van ds. Moerkerken hebben gekregen in het Nederlands. Het is echter méér. Vooral het vierde hoofdstuk, “De praktijk van de exegese”, gaat verder dan wat op school ‘op papier’ werd uitgereikt. De lessen bestonden en bestaan gelukkig niet alleen uit het oplezen van het dictaat. De voorbeelden die vanuit de Schrift gegeven worden, geven vlees en bloed aan het geraamte van de regels van de hermeneutiek.

Zo worden we in dit boek meegenomen. Al snel blijkt dat het echt niet alleen een boek is voor (aanstaande) predikanten. Een ieder, en daar horen ook onze jonge mensen bij, heeft te maken met de vraag wat de zin en mening is van de Heilige Schrift. Wat heeft de Heilige Geest als de ‘eerste Auteur’ bedoeld, schrijft ds. Moerkerken in zijn voorwoord. In dit boek wordt ons een hulpmiddel geboden

om de Schrift te helpen verstaan. Het is dan niet onbelangrijk hoe wij tegen Gods Woord aankijken. Het eerste hoofdstuk gaat hier uitvoerig op in. Hier wordt ook door onze geliefde broeder positie gekozen. Dat lijkt zo vanzelfsprekend, maar dat is het niet. Wie maar even te rade gaat bij wat op het gebied van de hermeneutiek verschijnt, en dat is heel veel, zal het als een verademing ervaren dat hier eenvoudig het oude gereformeerde standpunt wordt ingenomen. Ook het begrip ‘hermeneutiek’ wordt in het tweede hoofdstuk op de meest eenvoudige wijze ingevuld: bezinning op de regels van de exegese. Het uitoefenen van deze regels bij verschillende stoffen uit de Schrift komt uitvoerig aan de orde. Waarom het boek Ruth bijvoorbeeld niet alleen (hoewel wél allereerst) heilshistorisch mag en moet worden uitgelegd, maar ook typologisch, wordt glashelder gemaakt. Tegelijkertijd wordt ook *de grens* bij de uitleg van dit kleine Bijbelboek aangegeven. Boaz was Christus niet. Maar, zoals Ruth bij haar komen te Bethlehem Boaz niet kende, zo is er een analogie te trekken naar het genadeleven van Gods kinderen die bij aanvang ook Christus nog niet kennen. De voornaamste les van dit Bijbelboek, zo schrijft ds. Moerkerken, is geen andere dan deze: het moet op Christus aan, buiten Wie geen leven is en geen bestaan voor God. Het is maar een voorbeeld van het vele uit dit mooie boek. We hebben dit voorbeeld gegeven, omdat we hier herkennen wat de begeerte is van onze oud-docent, namelijk dat de prediking die boodschap ook hebben mag, gefundeerd

op de Schrift en vanuit een gezonde exegetische.

De voorbeelden in hoofdstuk vier geven ons een blik in de studeerkamer van ds. Moerkerken. Uitvoerig maken we kennis met de *manier* waarop hij tot een uitleg van soms moeilijke Schriftplaatsen komt. In het voorwoord wordt ons verteld dat dit gedeelte van het boek eerder is verschenen in het kerkelijk weekblad *De Qumran*. Hier zal wel *De Saambinder* zijn bedoeld. We kunnen ons tenminste niet voorstellen dat deze artikelen gerekend moeten worden tot de tijd van de Dode Zee rollen. We geven u een weergave van een paar vragen die in dit hoofdstuk gesteld zijn: wat moeten we verstaan onder het 'teken' dat de HEERE aan Kain stelde? Wat waren de Urim en de Thummim? Deed Jifta een lichtvaardige gelofte en heeft hij zijn dochter daadwerkelijk geofferd? Hoe zit het met het 'per ongeluk' doden in de geschiedenis over de vrijsteden? Wat betekent de uitdrukking 'de beslotene en verlatene' in Israël? Wat betekent het moeilijke woordje 'Nazarener' als het, met verwijzing naar het Oude Testament op Christus wordt betrokken? Heel boeiend wordt het ook als de gelijkenis van de 'onrechtvaardige rentmeester' uit Lukas 16:1-13 aan de orde komt. Ik weet niet hoe het u vergaat, maar als ik zulke vragen zie, word ik heel nieuwsgierig wat het antwoord erop zal zijn. De kracht van dit hoofdstuk is nu, dat

u niet gelijk het antwoord krijgt! De auteur neemt u mee door de stof om vanuit de Schrift zelf tot een antwoord te komen.

De *manier* waarop met Gods Woord wordt omgegaan, is van zeker zo groot belang dan tevreden te zijn met een gegeven antwoord op moeilijke vragen. Heb ik het verkeerd dat dit juist het oogmerk is van onze broeder? Hij wil zo graag dat Gods Woord gelezen wordt, dat we ons inspannen om in biddend opzien tot Gods Geest te mogen lezen wat er staat. Wat de zin en mening is! Zeker, in modernere handboeken wordt wat badinerend gezegd dat orthodoxe christenen, die uitgaan van de waarheid van heel de Schrift, alleen maar bezig zijn met te vragen wat de tekst betekent. Laat dat maar zo zijn. In het laatste hoofdstuk, waar de Schriftkritiek ook aan de orde komt, zegt ds. Moerkerken: 'Wie door het Woord van de levende God in het hart wordt gegrepen, valt voor dat Woord – voor het gehele Woord'. Als dat nu de vrucht mag zijn van dit boek, heeft het aan zijn doel beantwoord. Van harte aanbevolen!

N.a.v. "Zin en mening, Een bezinning op de uitleg van de Heilige Schrift", door ds. A. Moerkerken; uitg. Den Hertog, Houten, 2010; ISBN 978 90 331 2343 6; 192 blz.; € 15,90.

Rijssen,

ds. D. de Wit

op het Plein.

Over dit begin van het kerkelijk leven in Borssele kunnen we lezen in een fraai gedenkboek, waarvan het eerste exemplaar werd uitgereikt op vrijdagavond 15 oktober 2010, toen een dienst werd gehouden ter herdenking van het 150-jarig bestaan van de Gereformeerde Gemeente te Borssele.

Het jubileumboek van Borssele is een waardige uitgave geworden. Het bevat 428 pagina's en telt 17 historisch gezien zeer interessante bijlagen met niet eerder uitgegeven brieven (o.a. een brief aan ds. H.J. Budding over de Psalmberijming van Datheen). Het forse boek sluit af met een opgave van de *Bronnen*, alsmede met *Registers*.

Op verzoek van de kerkenraad heeft Frans de Kok, geboren en getogen in Borssele, maar nu woonachtig in Scheveningen, zich met veel enthousiasme en deskundigheid in de geschiedenis van de gemeente verdiept. Vooral het eerste hoofdstuk (van de vijf) is een bredere belangstelling waard aan alleen die van de leden van de gemeente van Borssele. Het gaat dan over de eerste Hervormde Borssele predikant na de inpoldering, ds. mr. Elias Morris, die in 1625 naar Kruiningen vertrok. Natuurlijk krijgt ook aandacht ds. Bernardus Smytegelt, die zich in 1689 aan de gemeente van Borssele verbond, nadat hij een paar jaar ledig op de markt gestaan had. Al in 1692 kwam een beroep van Goes. Hoewel het geween van zowel ouden als jongen hoorbaar was voor de pastorie om hem zo over te halen bij hen te blijven, kon Smytegelt hun verzoek niet inwilligen.

Nog andere predikanten worden genoemd, voordat overgegaan wordt op het ontstaan van een Christelijke Afscheidene gemeente te Borssele in 1836, mede door de invloedrijke prediking van ds. H.J. Budding van Biggekerke. Een bijzonder belangrijk man voor de Afscheiding in Borssele is geweest de boer Jannis van de Luijster. Terecht heeft schrijver F.J. de Kok aan hem dan ook diverse paragrafen gewijd. In 1847 is Jannis met een

Gereformeerde Gemeente Borssele

Gij alleen de eer

150 jaar Gereformeerde Gemeente Borssele

De gemeente Borssele is oud. Zeer oud. Het dorp wordt al genoemd in schriftelijke bronnen in 976 na Chr. Van haar ouderdom getuigt ook de terp Berg van Troje, een overblijfsel van het kasteel uit de dertiende eeuw van de heren Van Borssele.

Borssele is ook modern en bij de tijd. Daarvan getuigt de kernenergiecentrale, die zich ten noordwesten van het dorp verheft. Hoewel de meeste Nederlanders nog nooit in Borssele zelf geweest zijn, weten ze schier allen dat er een kerncentrale bij Borssele staat. De laatste definitieve inpoldering da-

teert van 1616. Toen werd het dorp aangelegd volgens een rechthoekig stratenplan met de rechthoekige kerkbrink in het midden en een eveneens rechthoekige singel rond het dorp. Hoewel Borssele in de loop der tijd wat uitgebreid is, kunnen we die rechthoek met de bijbehorende singels nog steeds terugvinden.

Nadat er in 1616 was ingepolderd, kon er ook worden gedacht aan het stichten van een kerkelijke gemeente. Aanvankelijk kwam men samen in het Gerechts- of Heerenhuis aan het Plein. Pas in 1851 kreeg de Hervormde Gemeente haar eigen kerkgebouw

groot deel van zijn gemeente vertrokken naar Amerika. Ook ds. C. van der Meulen van Goes was daarbij. Jannis heeft na aankomst in Amerika aldaar het dorp Zeeland gesticht.

De Afscheiden gemeente van Borssele telde echter na het vertrek van Van de Luijster nog maar 35 leden. Omdat ze op den duur niet meer zelfstandig verder konden, werden ze bij Nieuwdorp ingedeeld. Toch zou niet zo veel later weer een gemeente ontstaan in Borssele en dat door toedoen van Adriaan van Overbeeke, die ouderling was te Nieuwdorp, maar te Borssele een boerderij had. Hij scheidde zich na onenigheid af van Nieuwdorp. Men kwam met een groep gelijkgezinden bijeen in de schuur van Van Overbeeke, waar men al spoedig ds. Daniël Bakker van 's-Gravenpolder uitnodigde om preekbeurten te verzorgen. Het resulteerde in de instituering van een Ledeboeriaanse gemeente in 1860. De precieze datum is niet bekend.

Aanvankelijk was de gemeente Bakke-riaans, later Dijkiaans. In 1907 waren er ook afgevaardigden van Borssele (Cornelis Hoogerland en Johannes de Kok) op de vergadering in Rotterdam, die daar gehouden werd om de verspreide ledeboeriaanse gemeenten en kruisgemeenten te doen verenigen in de Gereformeerde Gemeenten. Vòòr die vereniging had oefenaar L. Boone de gemeente nog korte tijd gediend (1889-1890). Pas in 1921 zou Borssele haar eerste predikant krijgen, ds. J. Vreugdenhil. Daarna volgden, verspreid over de tijd, de predikanten Barth, Dieleman, Heerschap, Hoogerland en Hogchem. Aan het wel en wee van de gemeente rond deze predikanten, maar ook in de vacante periodes, heeft de schrijver, zonder alles gedetailleerd te willen boekstaven, aandacht besteed. Ten slotte is ook een bescheiden hoofdstuk gewijd aan het verenigingsleven. In de beperking toont zich de meester!

Bijzonder lezenswaardig vond ik de bijdrage van ds. C. Hogchem, die herinneringen aan zijn eerste gemeente op papier zette. Niet alleen schrijft hij over zijn roeping naar Borssele, maar ook over Gods kinderen in Borssele die inmiddels de weg gegaan zijn van alle vlees. Zoals Thona Butijn-Melis (1906-1993), een sieraad in Gods Kerk. Ze is geboren en getogen en overleden in Borssele. Lange tijd heeft ze overigens in Yerseke gewoond. Onze broeder uit Genemuiden schrijft: 'Ze was met ootmoed bekleed, had een nauw leven en was algemeen geacht

vanwege de genadeglans die de Heere op haar had gelegd. Enerzijds was ze wars van godsdienstig vertoon, anderzijds was ze menig strompelende ziel op de smalle weg tot een hand en een voet. Alzo was ze een moeder in Israël'.

Graag zou ik voor u meer willen citeren uit dit keurig verzorgde boek, waarin vele illustraties staan. De titel (*Gij alleen de eer*) is ontleend aan de psalmen van Datheen (psalm 89:8), die in Borssele nog steeds gezongen worden. We wensen het de gemeente van harte toe, dat ze dat nog vele jaren mogen doen. Dat bovenal het soevereine Godswerk ook in de ons onbekende toekomst ervaren mag worden in de gemeente en dat er zielen zijn wier harten uitgaan naar Hem Die alles in Zijn hand houdt.

*Zoo wij sterk zijn,
daarvan hebt Gij alleen de eer;
Vermogen wij ook iets,
zulks alles komt, o Heer!
Van Uw goedheid,
die ons bescherming is bevonden;
Is 't dat wij benaauwd zijn
nu of t' eeniger stonde,
Gij, o Heilige God Israëls
hoog verheven,
Zijt ons Koning, tot Wien
wij ons ganschlijk begeven.*

N.a.v. "Gij alleen de eer", samengesteld door F.J. de Kok; uitgave van de Geref. Gem. te Borssele. Druk Van Velzen BV, Krabbendijke. ISBN: 978-90-9025757-0. 428 blz.; € 29,50.

Dirksland,

ds. J. Schipper

Uit de bibliotheek

Na de ingrijpende verbouwing van onze school en bibliotheek is het oude traporgeltje in de vernieuwde school geplaatst. Een orgel waar vele studenten op hebben gespeeld. Iedere schooldag wordt de dag begonnen met het zingen van een Psalm, opgegeven door een van de docenten. Het orgel had zijn beste jaren gehad. Het trapmechanisme werkte nog wel maar tijdens het spelen merkte ieder dat er een luchtlekage in zat en dat sommige tonen spontaan mee begonnen te spelen.

Meerdere hadden opgemerkt dat het beter was om naar een ander orgel om te gaan zien. Maar ja, de penningmeester hield de hand (terecht) even op de knip. Vrienden van de school en bibliotheek hadden hier iets op gevonden. Zo ook de jeugd uit Veen e.o.. Spontaan hebben zij de achterliggende periode tweemaal de opbrengst van de oude kranten overgemaakt naar de school met het label 'orgelfonds'. Geen geringe bijdrage heeft onze Veense jeugd geleverd, waarvoor vanuit de school onze hartelijke dank. Ook bezoekers gaven geld voor dit fonds. Na de oplevering maakte Middelwatering Bouw ook nog eens een mooi bedrag over. En nu?

In de ontmoetingsruimte staat een prachtig orgel (*Content, CL 16-27, Modri Classic*), geleverd door dhr. J. de Looft. En

dan ook nog in de kleur van de meubels. Een plaatje!

U zult zich misschien wel afvragen: 'Hebben ze daar op school wel verstand van orgels?'

Nu zal ik geen 'nee' durven zeggen, maar de tijd om hiermee bezig te zijn hebben de studenten en docenten niet. Vandaar dat er een adviseur is gevraagd. Dhr. P.J. Wols uit Hendrik-Ido-Ambacht was graag bereid om ons een goed advies te geven, want het gaat natuurlijk niet alleen om een prijs, maar ook om de klank en andere zaken meer. Met of zonder pijpen? Hoe groot is de ruimte waar het orgel komt te staan? Ja, dan moet je toch wel een kenner zijn. En dat is vriend Wols. Ook hem zeggen wij hierbij hartelijk dank voor zijn advies en inzet.

Naast dit orgel is er ook een *Roland Classic Digital Harpsichord C-30* aangekocht. Het kleine orgel heeft het oude donkerkleurige orgel vervangen in de curatoriumzaal. Dit orgel, wat jarenlang zijn dienst heeft bewezen bij aanvang van de curatoriumvergaderingen, is verhuisd naar Klaaswaal. Het heeft daar een plaatsje gekregen in de consistorie. Wie het daar bespeelt, is ons niet meegedeeld, misschien wel de eigen predikant, want hij was tenslotte gewend om tijdens de curatoriumvergaderingen dit instrument te bespelen.

Allen die hieraan hebben bijgedragen zeggen wij namens de studenten, do-

centen en curatoren: hartelijk dank!

Maar nu even naar de bibliotheek. Vele schenkingen zijn de school en bibliotheek weer binnengebracht. Nieuwe uitgaven en oude boeken, soms in één doos.

Nieuwe uitgaven: Van de +16 JV **"Behoudt het goede" te Yerseke**, i.o.v. de auteur; Ds. J.W. Verweij / De hemelse voorbede van Jezus voor Israël.

Uitgeverij Groen ; Jongbloed te Heerenveen; T.M. Hofman / Zeven dagen: Een werkboek bij de schepping.

Via P. Rouwendal van **Uitgeverij De Groot Goudriaan te Kampen**; J.R. Beeke / Calvinisme : een godgerichte en praktische levensvisie. - Joh. Hoornbeeck ; vert. T. Brienen / De eerste Nederlandse Homiletiek.

Bond van Mannenverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten; Ds. M. Karens / Het ambt aller gelovigen : 20^e Bondsdag.

Bond van Vrouwenverenigingen van de Gereformeerde Gemeenten; Ds. B. Labee / Vruchten van de Geest. - J.J. van veldhuizen-van Roekel / Zover de blindste heid'nen wonen... : Het leven en werk van ds. G. Kuijt. - Div. / Veilig achter het bloed! : Paassamenspraak.

Via dhr. G.C. van Haaren van **Uitgeverij Gebr. Koster te Barneveld**; Ds. P. Blok / Elia, de Tisbiet, dl. 2. - Ds. Chr. van Dam / Het geloof behouden. Div. / Der vaders erfenis, deel 14. - Ds. C.A. van Dieren / Laat Arons huis Gods goedheid loven (4). - Ds. C.A. van Dieren / Uw ambt bekleedt met eer (5). - Ds. J. Fraanje / Eerste zestal predicaties. - K. Hageman / Twee boeken Gods. - Ds. A. Hofman / Hoséa, de zoon van Beéri. - R. Hoogerwerf-Holleman / Stille wateren. - A. van de Kieft / De schepping. - J.H. Madern / 't Verbond met Abraham, Zijn vriend. - Ds. C.J. Meeuse / Kinderen voor God opvoeden. - Ds. A.D. Muilwijk / Gezette hoogtijden, (6). - J.C. Philpot / Korenaren uit de volle oogst. - Ds. A. van Straalen / De Heid. Catechismus. - Ds. E. Venema / Uit het levensboek van Samuël. - L. Vogelaar / Roept Zijn weldaan uit. - L. Vogelaar / Werp uw brood uit op het water.

Uitgeverij De Banier; H.J. Agteresch e.a. / Wonderen ... de wereld uit?. - John Bunyan , e.a. / Verwachting : Voor aanstaande en jonge ouders. - W. a Brakel, e.a. / Verbroken voor u : Meditaties rondom het Heilig Avondmaal. - Ds. G.J. van Aalst, e.a. / Uit den schat des Woords, 61^e jaargang.

Uitgeverij Van Horsen te Putten; Ds. Ch.P. Groenewegen / Gods trouw jegens een ontrouw volk : 12 predikaties. - Ds. G.J. van Aalst / Vanavond komen ze : Gedachten over huisbezoek. - J.H. Mauritz en W. Visser / Met eerbied vervuld. - Ds.

J.C. den Ouden / Bewaar het woord : De tweede brief aan Timotheüs : serie 'Aan u geschreven'. - G. Voetius / Bron van troost : Verdediging van de gereformeerde leer. - Ds. G. Boer / Getroost leven en sterfen : De eerste zeven Zondagen van de Catechismus. - Ds. C. Vogelaar / Getuigen van de Enige Naam : [acht preken].

Via ds. W. Silfhout van **Deputaatschap Israël**; Ds. W.J. Karels, e.a. / Israëls verlossing : Zeven preken. - Ds. J.M.D. de Heer, e.a. / Opdat zij barmhartigheid verkrijgen : Twaalf en een half jaar werk onder Israël vanuit de Gereformeerde Gemeenten.

Via dhr. A. Bel van **Uitgeverij Den Hertog te Houten**; Ds. P. van Ruitenburg / Onze trouwdag. - Ds. P. van Ruitenburg / Iedereen een ambt : Overdenkingen over samen dienen in de kerk. - C. van Sliedregt / Kernteksten over roeping en verkiezing : serie 'Schriftwerk'. - A. Noordegraaf / Kernteksten over Hizkia ; serie 'Schriftwerk'. - Ds. D.W. Tuinier / Geef Mij je hart : Dagboek voor kinderen. - H. Bor / Echt belangrijk : nadenken over het doel van je leven. - Thomas Boston / Geroepen tot de goede strijd. - Ds. C. Harinck / Wie bent U? : Een bijbels antwoord op de vraag 'Wie is Jezus Christus?'. - J.H. Mauritz e.a. / Méér dan liefde : samen bouwen aan je huwelijk. - Johan Matze / Opvoeden, een opgave. - A. van Hartingsveldt-Moree / Gouden Gezinsmomenten : werkboek voor huisgodsdienst vandaag. - Ds. A.J. Wijnmaalen / Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken. Verslag van de begrafenis en acht preken. - A. Vogelaar-van Amersfoort / Getuigen van de Koning : Vertellingen bij de Kerkgeschiedenis, deel 11. - Ds. G. van Wijk / Tijdsbesteding : serie 'Wat zegt de Bijbel over...!'. - Ds. A.C. Uitslag / Geboorte : serie 'Wat zegt de Bijbel over...!'. - Sandor van Leeuwen / Muziek : serie 'Thema's voor tieners'. - Ds. P. den Butter / De Stem bleef klinken : Over de koningen van Israël.

Drukkerij Verloop te Alblasterdam; De Saambinder, 87^e jaargang, 2008-2009 ingebonden.

Kerkenraad Geref. Gemeente te Emmeloord; G. Roos / De Heere zal het voorzien : Vijftig jaar Gereformeerde Gemeente Emmeloord 1958-2008.

Via dhr. M. Meijering van **De Wachter Sions**; Kerkelijk Jaarboek Gereformeerde Gemeenten in Ned., 2010.

Via G. Moerdyk van **Netherlands Reformed Congregations & Christian Educational Association**; Church & School Directory 2010 Yaerbook.

Uitgeverij De Ramshoorn te Goes; J. van 't Hul / Naar Ninevé : Leeswijzer bij het bijbelboek Jona. - L. Vogelaar / 't Gebruik der zee doet Gij bedaren : Herinneringen aan de watersnood in

1953. - Ds. E. Venema / Voeg u bij deze wagen : 10 preken.

Zending Gereformeerde Gemeenten; Kees Janse, e.a. / Bruin Brood Met Kaas : Praktische handreiking over verlof houden voor zendingswerkers.

Uitgeverij Tarweakker, S. Trouw; Ds. C. Smits / Komt te zamen en hoort (13 preken).

A. Roukens te Nieuw-Beijerland ; Reprint uitgave van: Catechismus Ofte Onderwijsinghe in de Christelicke Leere Tot Middelburgh : Ghedruckt by Richard Schilders, 1611

Van de auteur wijlen Ds. C. de Jongste / U zij al d' eer! : ambtelijke zorg rondom de leesdienst. Van de auteur ds. J. Meynen / Geven of nemen : Teksten het jaar door. Via J. Mastenbroek van de auteur; Hugo Bouter / Aanbidding : Aspecten van de christelijke eredienst. Van wijlen Ton Bolland; Drs. J. Lussenburg / Opera Omnia Theologica & Historica : Ds. Jacobus Fruytier, een kerkhistorische scriptie (feb. 1969). - Ds. Abraham van de Velde als historicus, een kerkhistorische scriptie (nov. 1969).

Gebruikte boeken hebben wij ontvangen van: A.P. te V. / 4 x N.N. / H.L. de G. via J.M. / v.d. B. te S. / v. B. te Z. en Fam. D. de G.-Z. te H. via student Visser / Fam. A. J. te O. / Fam. B. te W. uit het nalatenschap van M. / L. V. te S. / W.J. K. te S. via L. V. / Kerkenraad Deventer en Scherpenzeel / Fam. C. A. te R. / A.Th. H. te G. / Fam. N. te C.a.d.IJ. en 2 x N.N. via ds. Moerkerken / N.N. via student Janse / Fam. d. B. te H.I.A. via student v. Ruitenburg / R. v. R. te H. en Fam. K. te K. via S. M. / N.N.. via ds. B. v.d.

Heiden / Kerkenraad Wierden via student Baaijens / A. H. te 's-G. / N.N. via ds. Karens / Fam. H. o.d. B. via ds. P. Mulder / Via N. D. uit nalatenschap van J. v. V. / Fam. G.H. K te R. / Mrs. S. te K. / W. te H. via J. J. Totaal **1278** boeken en **207** brochures.

Daarnaast ontvingen wij van Alie Scheur uit Achterberg prachtige foto's van de school e.o. als wenskaarten gemaakt. De opbrengst is voor de school.

Alle geefsters en gevers onze oprechte dank voor wat u wilde schenken aan bibliotheek en school.

Rotterdam,

M. Bal

BOEKENNIEUWS

"De HEERE zal het voorzien",
door G. Roos, uitg. kerken-
raad Gereformeerde Gemeente,
Emmeloord; 235 blz.;
€ 25,00 (excl. verzendkosten).

Tussen alle recent verschenen en nog te verschijnen gedenkboeken in de kring van onze gemeenten, is nu ook een werk uitgegeven waarin de opmerkelijke geschiedenis van onze Gereformeerde Gemeente van Emmeloord is geboekstaafd. Op voortreffelijke wijze wordt daarin beschreven hoe, na de drooglegging van de Zuiderzee en de inpoldering van de Noordoostpolder, al spoedig een gemeente geïnstitueerd werd. Het waren vooral Zeeuwen die na de watersnoodramp in 1953 naar deze polder trokken, om er een nieuw bestaan op te bouwen. Namen als Lambregtse, Simonse, Maljaars en Louwerse herinneren hier tot op de dag van vandaag aan. Gelet op de ontwikkeling gedurende het vijftigjarig bestaan van de gemeente, wordt terecht ruimschoots aandacht geschonken aan de moeilijke beginjaren. Dat waren harde, maar toch ook rijke jaren, zo valt te lezen. 'Van ledeboerianen of kruisgezinden, van kerkgeschiedenis valt niet zoveel te vertellen in de polders. Wel van riet en zand, van armoede en ontbering. Maar het nageslacht mag weten, hoe de HEERE juist in die wildernis een weg heeft gebaad! Naar beneden en rondom wijzend kon het zo vaak niet en was het onmogelijk, maar dan wees Marinus Lambregtse naar boven! In Godsvertrouwen hebben ze hun boerderijen en akkers gekregen, maar ook hun kerken en gemeenten. En de HEERE heeft zich niet onbetuigd gelaten. Zowel in de 'kasteeltjeskerk' van Marknesse, als in de ondertussen groots uitgebreide kerk van Emmeloord heeft Hij harten willen 'ontpolderen' in deze wereld van zonde en ongerechtigheid. Ook dat is een geschiedenis, zoals die zich al sinds eeuwen in de kerk ontwikkelt, onder afwisseling van zorg en zegen. Het sluitstuk van de vijftigjarige geschiedenis van Emmeloord vormt het schitterende, nieuwe kerkgebouw in Emmeloord, dat de naam „Moriakerk" draagt. We mochten in de achterliggende jaren vanuit de gemeente van Kampen in betrokkenheid een stukje van deze geschiedenis meebeleven. De HEERE geve dat de gemeente in de pol-

der, onder de bediening van het Woord, een "Moria" mag beleven. Alles verandert, maar 'De HEERE zal het voorzien'.

Middelburg,

ds. J.J. Tanis

"De Samaritaan",
door ds. T.W. van Bennekom;
uitg. Boekencentrum, Zoetermeer;
ISBN 978 90 239 2462 3;
95 blz.; € 12,90.

Je man, je vrouw, je ouders, een gemeentelid opzoeken in een verpleeghuis is een moeilijk werk. De reacties van geliefden kunnen in een verpleeghuis zo anders zijn dan anders. Ds. T.W. van Bennekom neemt

ons in het boek "De Samaritaan" mee langs enkele bewoners die hij als geestelijk verzorger ontmoette in een verpleeghuis. Hij wijst daarin het spoor van Psalm 41:2: 'Welgelukzalig is hij die zich verstandig gedraagt jegens een ellendige'. Hij tekent ons hoe bewoners nog kunnen worden bereikt in dementie, maar ook hoe moeilijk dat kan zijn na een herseninfarct. Ds. Van Bennekom laat ook zien hoe het ziekteproces van dementie kan verlopen. Pastoraal bezoek, Bijbelkring, het zingen van een psalm, een eenvoudige, begrijpelijke preek, roepen reacties op. Deze reacties geven uiting aan godsdienstige gevoelens. Ook andere gevoelens ontmoet de schrijver bij mensen in moeite en zorg. Het boekje schenkt ook aandacht aan de zorg die de familie heeft over in het verpleeghuis opgenomen geliefden. Pastorale aandacht is ook voor deze groep dringend nodig. In de ontmoeting met verpleeghuisbewoners kan het boekje behulpzaam zijn en verdient het aanbeveling om er kennis van te nemen. Ten aanzien van de geestelijke leiding die de predikant in bepaalde situaties geeft, zouden wij andere keuzes maken.

Barendrecht,

ds. L. Terlouw

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEDANKT

Voor Hamilton (Canada)
en Markham (Canada):
ds. E. Hakvoort te 's-Gravenpolder;
Voor Krabbendijke:
ds. G. Beens te Kootwijkerbroek;
Voor Naaldwijk:
ds. D. de Wit te Rijssen-West;
Voor Stolwijk:
ds. A. Schot te Nunspeet;
Voor Veenendaal:
ds. W. Visscher te Amersfoort;
Voor Woerden:
ds. A.T. Vergunst te Carterton (N-Z).

■ INGEBRUIKNAME KERK- GEBOUW OOLTGENSPLAAT

Op **vrijdag 21 januari** wordt een kerkdienst belegd in de kerk van de Geref. Gemeente te Ooltgensplaat, Van Weelstraat 1, t.g.v. de ingebruikname van haar uitgebreide en aangepaste kerkgebouw. In deze dienst, die om 19.00 uur aanvangt, zal ds. E. Bakker voorgaan. Na de dienst is

er o.m. gelegenheid om het kerkgebouw te bezichtigen. Alle belangstellenden zijn hartelijk welkom.

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE AAGTEKERKE

Op **zaterdag 22 januari** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Aagtekerke een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. In deze dienst hoopt voor te gaan ds. D.W. Tuinier. De dienst begint om 14.30 uur. De predikatie gaat over "Gods genade in het leven van Levi, de tollenaar" n.a.v. Lukas 5:27-32. Iedereen, wel of niet gehandicapt, is van harte welkom.

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2011

Pag. 185, gemeente GOES.
Het juiste tel.nr van de nieuwe scriba G. Geijtenbeek, Dillenburglaan 4, 4461 TL Goes, is 0113-25 10 79. Zijn e-mailadres is: g.geijtenbeek@kliksafe.nl

BERICHTEN

■ TOERUSTINGSAVOND -16 LEIDINGGEVENDEN

Datum: **dinsdag 25 januari**,
Aanvang: 19.30 uur, inloop met
koffie/thee vanaf 19.10 uur.
Plaats: Geref. Gemeente, Werkendam,
Sigmondstraat 47.
Spreker: Ds. P. van Ruitenburg.
Thema: 'Aansluiting krijgen',
hoe bereiken we jongeren en
kinderen.

Alle leidinggevendenden van -16 verenigingen en zondagscholen zijn van harte welkom!

Graag opgeven bij Jacqueline de Groot, tel. 0416-693873, jwdegroot@kliksafe.nl

■ DISTRICTSAVOND TE BEEKBERGEN

District: Oost.
Datum: **zaterdag 22 januari**,
Aanvang: 19.30 uur.
Spreker: ds. K. Boeder.
Thema: Tijd voor...
Locatie: kerk Geref. Gemeente
Beekbergen, Ruitersmolenweg
29. Alle jongeren vanaf 16 jaar
van harte uitgenodigd.

■ ZANGAVONDEN

Rhenen

Psalmzangavond op **zaterdag 22 januari**, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Rhenen, Achterbergsestraatweg 59a. Organist: Pieter Heykoop, m.m.v. Betuwse bovenstemgroep. Collecte t.b.v. Zending Geref. Gemeenten.

Terwolde-de Vecht

Zangavond op **zaterdag 22 januari**, aanvang 19.30 uur, in kerk Geref. Gemeente te Terwolde-de Vecht, Averbordseweg 30, m.m.v. gemengd koor "God alleen de eer" uit Terwolde, mannenkoor "Con Amore" uit Elspeet en piano-improvisatie door Hendrik Jan van der Heiden. Opening en meditatie door ds. K. Boeder. Collecte t.b.v. verbouw kerk.

Yerseke

Op **zaterdag 29 januari** hopen het mannenkoor Ethan en het jeugdkoor David uit Yerseke de traditionele watersnoodherdenking in de Hervormde kerk van Yerseke te houden. Ook is er samenzang. Ds. C. van Krimpen heeft die avond de leiding. Aanvang: 19.30 uur. Collecte t.b.v. De Vluchtheuvel.

Zwijndrecht

Psalmzangavond (Datheen), te organiseren door de Stichting Musica Sacra, op **zaterdag 15 januari**, in de Oude Kerk te Zwijndrecht, Kerkstraat 49. Opening, meditatie en sluiting door ouderling J. Everse te Dordrecht. Organist Pieter Heykoop.

Collecte t.b.v. Adullam, Siloah en De Schutse.

■ UITNODIGING WINTER- CONFERENTIE STUDERENDEN

Alle studenten aan Universiteiten en HBO-instellingen zijn **vrijdag 28 januari** van harte welkom op de winterconferentie van het Deputaatschap voor Studerenden van de Geref. Gemeenten. Ds. A. Schreuder houdt een lezing over het thema '**De vraag van het lijden**'. Hij zal daarbij zowel ingaan op het apologetische 'probleem van het lijden' als op 'de ervaring van lijden in je persoonlijk leven'. Na de broodmaaltijd volgt een bespreking in groepen. Aansluitend kunnen jullie je vragen voorleggen aan de inleider.

Plaats: Driestar Educatief, Burg.

Jamessingel 2, 2803 PD Gouda.

Tijd: Ontvangst 16.30 uur;
sluiting om circa 20.45 uur.

Voor zover je geen OV-jaarkaart kunt gebruiken, vergoedt het deputaatschap desgewenst een enkele reis tweede klas van Gouda naar je woon-/studieplaats voor zover het bedrag hoger is dan € 5,-. Voor meer informatie verwijzen we je naar nummer 2 van DANIEL dat op 20 januari verschijnt of kijk op de site www.studentengg.nl. Meld je uiterlijk maandag 24 januari 2011 aan bij het Kerkelijk Bureau, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden, fax. 0348-48 35 99, e-mail: conferentie@cbgg.nl

Vermeld daarbij je naam, adres, studieplaats, of je HBO- of WO-student bent en in welk jaar je bent gestart met de studie (bijvoorbeeld 2008).

■ UITZENDING

De uitzendingsdienst van Anneleen, in verband met haar benoeming voor het werk in Oost-Azië, zal plaatsvinden op woensdag 19 januari in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Meliskerke, aanvang 19.30 uur. Ds. G.J.N. Moens hoopt in deze dienst voor te gaan. Omdat hij voorzitter is van het deputaatschap voor de zending zal hij ook de uitzending verrichten. Na de dienst is er gelegenheid om afscheid te nemen van Anneleen. Zij hoopt op 27 januari 2011 naar Oost-Azië te vertrekken.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 16 JANUARI 2011

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Tuinier en 14.30 uur leesdienst; Alblasterdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Apeldoorn 15.00 uur ds. De Wit; Arnhem 18.30 uur stud. Baaijens; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. De Leeuw; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. Bredeweg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Verweij; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Labee; Boskoop 16.30 uur (H.D.) ds. Paul; Capelle a/d

IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Sifhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 uur ds. Paul; Den Helder 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Deventer 17.00 uur ds. Boeder; Dinteloord 14.30 uur ds. Bakker; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 9.30 uur ds. J. Karels; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Nieuwe Kerk, Verl. Maanderweg 33) 12.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. Verschuure en 19.00 uur ds. Van Gelder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Heijkamp; Enschede 17.15 uur ds. Kattenberg; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 18.30 uur stud. Visser; Genemuiden 9.30 en

15.30 uur ds. Hogchem; Goes 9.00 en 15.00 uur ds. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenpolder 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 (H.D.) en 15.30 uur ds. Van Rijswijk; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vogelaar; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. Joosse; Houten 11.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. Van der Net; Kampen 18.30 uur ds. Kleppe; Kapelle-Biezeling (in Sionkerk te Goes) 11.30 en 18.00 uur ds. Baan; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. Van Krimpen; Krabbendijke 14.00 uur ds. De Heer; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. Hoogerland en 14.00 uur leesdienst; Leerdam 14.30 uur ds. Karens; Leiderdorp 10.00 uur ds. Driessen en 16.00 uur (H.D.) ds. Labee; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Marknesse 19.00 uur ds. Schot; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Maljaars; Moerkapelle 9.30 (doventolk) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 16.00 uur ds. W. Harinck; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Vermeij; Nieuwe Tonge 10.00 en 18.00 uur stud. Huijser; Nieuwerkerk Zld 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. Gunst; Nijkerk 9.30 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Visscher; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostkapelle 15.00 uur ds. Tuinier; Oostvoorne 19.00 uur ds. P. Mulder; Opheusden 15.30 uur ds. Van Manen; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Pater; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Oude Tonge 15.00 uur stud. Huijser; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur stud. Visser; Poortugaal 9.30 en 16.30 uur ds. Boogaard; Puttershoek 15.00 uur ds. Pater; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. Van Manen; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur leesdienst; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. Mijnders en 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 14.30 uur ds. Hakvoort; Rotterdam-Centrum 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Rotterdam-IJsselmonde (locatie Avondrust) 14.30 uur ds. Brugge; Rotterdam-Zuidwijk 14.30 uur ds. Van der Net; Scherpenisse 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00

en 18.30 uur ds. Verschuure; Sliedrecht (Middeldiepstraat 31) 12.00 uur ds. W.J. Karels en 19.00 uur ds. Silfhout; Soest 15.00 uur ds. F. Mulder; Stad aan 't Haringvliet 14.30 uur ds. Schipper; Stolwijk 19.00 uur ds. Van Rijswijk; Terneuzen 18.00 uur ds. C. Harinck; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. Bakker; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. De Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 15.30 uur stud. Baaijens; Vlaardingen 19.00 uur ds. Terlouw; Vlissingen 9.15 en 15.30 uur ds. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Golverdingen en 14.00 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. Karens; Wierden 15.00 uur ds. J. Karels; Woerden 10.00 uur ds. Van Gelder en 18.30 uur ds. Van Aalst; Wolphaartsdijk 9.30 uur ds. C. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen en 14.00 uur leesdienst; Zaandam 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zwijndrecht 9.30 uur ds. Van Aalst en 16.30 uur ds. Hakvoort; Zwolle 9.30 en 19.00 uur leesdienst.

■ DINSdag 18 JANUARI 2011

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Van Rijswijk; Naaldwijk 19.45 uur ds. Baan; Ouddorp 19.30 uur ds. Hakvoort; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Terneuzen 19.30 uur ds. Bakker; Uddel 19.30 uur ds. Mouw.

■ WOENSDag 19 JANUARI 2011

Brakel 19.30 uur ds. Mondria; Delft 19.30 uur ds. De Leeuw; Doetinchem 19.30 uur ds. Schreuder; Hoofddorp 19.45 uur ds. Van Belzen; Kortgene 19.30 uur ds. Van der Net; Meeuwen 19.30 uur ds. Van Aalst; Meliskerke 19.30 uur ds. Moens (uitzendingsdienst); Nunspeet 19.30

uur ds. Schot; Poederoyen 19.30 uur ds. Van Manen; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. Van Dieren; Wageningen 19.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 19.30 uur ds. Karens; Woerden 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden.

■ DONDERDag 20 JANUARI 2011

Aalburg 19.30 uur ds. Mondria; Apeldoorn 19.30 uur ds. Vermeij; Beekbergen 19.30 uur ds. L. Blok; Boskoop 19.30 uur ds. Karens; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. Silfhout; Dinteloord 19.30 uur ds. Meeuse; Ermelo 19.30 uur ds. Van Eekeveld; Genemuiden 19.30 uur ds. Hogchem; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. Beens; Nieuwdorp 19.30 uur ds. De Heer; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. De Leeuw; Oosterland 19.30 uur ds. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. Baan; Stolwijk 19.30 uur ds. Verweij; Westzaan 19.30 uur ds. Van Belzen; Zaandam 19.30 uur ds. Schot.

■ VRIJDag 21 JANUARI 2011

Ooltgensplaat 19.00 uur ds. Bakker (ingebruikname kerkgebouw).

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar ('t Wuiver 2-a) 10.00 en 16.30 uur ev. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur ev. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6-l) 9.30 en 15.30 uur ev. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2-c) 9.30 en 16.00 uur ev. S. de Visser; Merkssem (Oude Bareellei 64) 10.00 uur ev. H.J. van den Boogaart en 17.00 uur ev. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur ev. A. van Setten en 18.30 uur ev. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Nog even eruit in Drenthe?
T.H. ruime 7 pers.sta car. op
camp. **De Wolfskuylen**,
met douche/wc, 3 slp.k. zwembad.
Korting in voorseizoen
Tel. 0341-561699/ 06-23735516.

Hierbij wil ik een ieder heel hartelijk bedanken voor alle goede wensen in de afgelopen weken ontvangen. Wederkerig wens ik predikanten, predikantsweduwen, vrienden en bekenden Gods zegen toe voor dit nieuwe jaar.

Mw. Van den Noort- van de Velde

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

Kamers te huur in vrijstaande woning te **Barneveld**.
Op 500mtr vanaf station.
Meer informatie? Bel naar
0342-751923 b.g.g. 06- 51193000

Te huur op **Walcheren**:
5 persoons luxe stacaravan
op Chr. minicamping.
www.stacaravanwalcheren.nl
Tel. 0342-423721

Nette, jonge vrouw **zoekt**
zelfstandige **woonruimte** in
omgeving 0318 of 0488.
Reacties graag naar: 06 51 128216.

RHENEN. Nog 1 Grote kamer
te huur. Gezamenlijke luxe keuken,
woonkamer, badkamer,
dak terras, etc. Contact opnemen
met: Natasia 06-27544985

**PSYCHOLOGENPRAKTIJK
BROUWER**

hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

METEREN (GELDERMALSEN)
Dorpsstraat 18

Bel voor informatie of aanmelding:
0180 - 42 69 55
of kijk op www.psychbrouwer.nl

'n Helder geluid!

Lagarde

De geluidssystemen
van Lagarde,
helder en krachtig.

Bel (0341) 37 57 57 voor meer informatie.

WALCHEREN 4 persoons
vakantiehuis aan de duinen bezet
wk 23 t/m 30. Tel. 0626114521

Rijssen/Holten te huur:
een vrijstaande stenen bungalow
in dit prachtige gebied. Voorzien
van cv, wasm en droger.
Veel privacy. Info: 0180 52 12 19

**Te koop
Veenendaal Centrum**
Sporlaan 13

Goed onderhouden ROYAAL
3-KAMER APPARTEMENT in
complex "Panta Rhei", op
loopafstand van kerk.
Nieuwe laminaatvloer. Ruime
woonkamer, groot balkon op het
zuidwesten, open inbouwkeuken
(SieMatic), 2 slaapkamers, badka-
mer, berging en inpanidige par-
keerplaats. Boven polikliniek, nabij
winkelcentrum en NS-station.
Beveiligde hoofdentree.
Ideaal voor senioren!

Vraagprijs €224.900 k.k.
Makelaar: Janssen&VanDijk
tel. 0318-524123
www.funda.nl

Te koop gevraagd:
THEOLOGISCHE BOEKEN
Antiquariaat Den Hertog
dhr. G.J. Zwofink
Elzenkade 6, 3992 AC Houten,
Tel. 030-6346681

U bent van harte welkom op
"DE VERBORGEN HOEK"
Ook 2 vak.won. en verh.caravans.
Boek niet te laat, bel snel!
Fam. Wierda-Tuinier, Harich Fr.
Tel 0514-602065
www.deverborgenhoek.nl

**Begrafenisverzorging
Kamsteeg**

0183 - 44 94 94

Beatrixstraat 25 - 4281 LP Andel
www.begrafenisverzorgingkamsteeg.nl

*Waar u ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begrafenissen*

*Een respect- en stijlvolle
uitvaart is onze zorg*

KOOTWIJKERBROEK
te huur, woning 1 of 2 pers.
tel. nr. 0612929880

Met Riekelt Pasterkamp
binnenkort **Amerika ontdekken?**

Bezoek New England,
wandelen in Cape Cod, bekijk het
pittoreske Massachusetts.
Of bewonder de Grand Canyon
en maak kennis met het religieuze
centrum van de Mormonen.

Voor meer info kijk op
www.christiantravelplaza.com

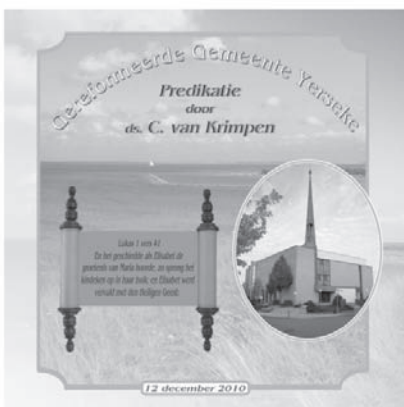
**Ameland- Terschelling-
Bakkeveen** (fr/dr wouden)
calets/stacars
- huur niet duur! -
tel. 0512-516096 zie
www.vdsluisvakanties.nl

Thuiskomen!

Zoek je een perfect onderhouden
4-kamer **HOEKWONING** in Gouda?
Nabij station, kerk en centrum?
Google naar Lazaruskade 39!
(€ 184.500k.k!!)
Snelle oplevering mogelijk!

Mooi wonen in Rijssen

Volledig gerenoveerde vrijstaande
ruime woning op loopafstand van
de Ger Gem Zuiderkerk.
Kijk voor meer informatie op:
<http://t.co/zMMmctz>
Of mail ons jwquint@solcon.nl

Ger.Gem. Yerseke

Preken op CD
kunt u direct bestellen bij:
H.J.Rietveld
Korte Kerkstr. 5 4401 BV Yerseke
Tel: 0113 - 57 34 90
Email: h.rietveld@kliksafe.nl

Ook nog steeds verkrijgbaar
opnamen vanaf 2006.
Digitale catalogus op aanvraag!

Getuigen van de Enige Naam

Ds. C. Vogelaar

Ds. C. Vogelaar is predikant van de Gereformeerde Gemeenten van Zwolle

DE C. VOGELAAR
GETUIGEN
van de
ENIGE
NAAM

In deze prekenbundel zijn acht preken opgenomen die gaan over dienstkneden van God, die in afhankelijkheid en in opdracht van de Koning van de Kerk mochten wijzen op de enige Naam onder de hemel gegeven tot zaligheid.

Uitvoering: gebonden
Omvang: 141 pagina's
Verkoopprijs: € 15,50

Netto-opbrengst is voor de verbouwing het kerkgebouw van de Ger. Gem. Zwolle

Te bestellen via
bartenjd@kliksafe.nl en 0522-464408

Alexander Comrie *Verzameling van leerredenen*, 400 blz. € 35,00

B. Smytegelt *De weg der heiligmaking*
Naar een uitgave van 1857, 9 preken, 224 blz. € 22,50

B. Smytegelt *Des Christens Heil en Sieraad*
45 preken, 512 blz. € 39,50

J. Beukelman *Vervolgstoffen*
2 delen, 90 preken, ca. 1000 blz. € 89,00

J. Hanappier *Bid om de vrede van Jeruzalem*
3 preken en levensschets, 109 blz. € 14,95

Te bestellen bij:

Boekhandel - uitgeverij De Oude Wijn

Tel. 033 286 5548 of

E-mail: vanvulpen@kliksafe.nl

Geen verzendkosten

Ook verkrijgbaar bij de erkende boekhandelaren.

De Oude Wijn heeft als uitgangspunt oude werken weer toegankelijk te maken. Al de werken zijn wel overgezet in huidige spelling, **maar niet hertaald of herschreven.**

Te huur gevraagd (z.s.m.):

zelfstandige woonruimte
in Barneveld/Veenendaal voor
1 persoon. Tel. 06-43585065

Tom van Hell Fotografie

Bruidsreportages vanaf € 750 incl. album
Familiefotografie 033 2774445
Bedrijfsfotografie. 06 27122967
www.tomvanhell.nl
Reportage incl. professioneel digitaal album
40 x 30 cm 50 blz voor € 975

Te huur Nunspeet

car.park "de HOFSTEE".
Luxe 6 pers.stacar. v.a.g.v.
incl; wasm, droger, magnetron,
d met zitbad, d. en h. fiets aanw.
n.b.v. **Bezet wk; 27, 28, 29, 30, 31.**
Tel. 0187651644 of 0623487079

Onze zeer luxe kindvriendelijke vakantiebungalows op 't Lochtenveld in Elspeet zijn weer te huur in voorjaar, zomer en naseizoen

U vindt alle informatie over onze
bungalows op onze websites

www.taberna-elspeet.nl
T 078 6122667 M 06 2827 2379
www.plexat-elspeet.nl
T 078 6195498 M 06 5042 6385
www.wildkansel-elspeet.nl
T 010 4519141 M 06 444 23215

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de
Gereformeerde Gemeenten in
Nederland biedt de SHG zorg
die aansluit bij uw manier van
leven. Bijbelse normen en
waarden vormen daarin de basis
voor uw en onze
dagelijks levenshouding en
mediagebruik.

DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

Kraamzorg

Bel 0187 - 489173

b.g.g. 0342-492155
ma - vr: 9.00-11.00 uur
en van 13.00-15.00 uur
vr: ook van 19.00-21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 652605

ma - vr: 9.00-11.00 uur
vr: ook van 19.00-21.00 uur

Te huur gevraagd (z.s.m.):
zelfstandige woonruimte
in Barneveld/Veenendaal voor
1 persoon. Tel. 06-43585065

TE HUUR Luxe Chalet
in het buitengebied van **Ochten**,
voor 2 personen van info
kunt u bellen 0630987190.

kina
begrafenisverzorging

Tel. (010) 458 31 12

Dag en nacht bereikbaar Overal te ontbieden

D.W. Schipper
010-450 66 26
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

**Vakantie in het Natuurpark
De Harz (D)** Te huur betaalbaar
groot vakantiehuis, op minder dan
5 uur rijden van Utrecht.
Voor grote gezinnen of met
vrienden 15 tot max. 20 personen.
Rust, ruimte, bergen en veel bos-
sen. Juni en augustus vrij
Voor informatie 06 52 36 58 75 of
evanvoorden@kpnplanet.nl

Karel Pul begrafenisverzorging

- Dag en nacht bereikbaar voor persoonlijke zorg
- Wij verzorgen begrafenissen op de gehele Veluwe en omliggende plaatsen

Tel. 0341-562757 www.karelpul.nl
Korpersteeg 24a, 3853 LD Ermelo

HELP MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND

Ziet u mogelijkheden om tijdens uw verblijf in Duitsland een of meer van onze vertaalde oudvaders weg te geven? Als tegengif tegen het heersende Humanisme en Modernisme? Kijk dan op onze website www.svvhed.org voor de boeken, of bestel een catalogus/infoboekje.

STICHTING VRIEDIGEN VAN
HEIDELBERG & DORDRECHT

T 0416 - 691788
svvhed@kliksafe.nl

Gift: 548.98.79.20

Boekhandel en Antiquariaat De Roo

Ruim assortiment nieuwe en 2^e hands boeken: Theologie (prekenboeken, levensbeschrijvingen, Bijbelcommentaren), Bijbels (sv), kinderboeken en leesboeken. Ook voor uw cd's en kaarten

maandag gesloten gratis parkeren

www.derooboeken.nl

Van Meelstraat 12 3331 KR Zwijndrecht

078-6124081

Tevens inkoop/taxatie

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

Zorg dichtbij

Waar u ook woont, Agathos brengt zorg dichtbij:
• Huishoudelijke verzorging
• Persoonlijke verzorging
• Verpleging
• Psychosociale zorg

Bel de Zorglijn (010) 264 07 77 en u krijgt uw rayoncoördinator aan de lijn. Agathos stelt zelf indicaties voor veel zorgvragen. Kunnen we geen indicatie stellen? Dan begeleiden we u bij de CIZ-aanvraag. U ziet, ook indicatiestelling is onze zorg!

Agathos

THUISZORG

T 010 264 07 77 | www.agathos-thuiszorg.nl

Zorg met een eigen kleur

Voor het leveren en leggen van **na-tuurstenen- en keramische vloeren**. Alleen eerste klas kwaliteit en steeds de laagste prijs. Tegelzetterbedrijf **J. Slingerland**, 0184-611917.

begravenisverzorging Den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, Den Haag en omstreken. Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling. Geen crematies.

T. den Hollander
P.N. den Hollander
Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Te huur in **ELSPEET**:
eenvoudig, schoon st. vak.huisje.
Wasm., magn., kind.led.+ box, stoel
enz. aanw. Grote speelwei met o.a.
tramp. Week 3 en week 31 bezet.
Tel. 0577-491894

Reformatoische Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan **kinderen, jongeren** en **volwassenen** met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autistisch Spectrum Stoornis

Tevens bieden wij hulp bij PGB aanvragen en verlengen.

Voor meer informatie of aanmelding:
010 - 483 64 08

Vestigingslocatie: **Alblasserdam**
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse,
tel. 0252-413800, fax 0252-420471
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker, 1233 Leffingwell Av,
N.E., Grand Rapids, Michigan, U.S.A. 49505.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Dé inrichter voor Kerk, School en Kantoor

Showroom: Marconistraat 13, 4461 HH Goes
Postadres: Postbus 36, 4400 AA Yerseke
T 0113 57 29 07 F 0113 57 38 73
E info@piethoekman.nl M 06 53 15 47 11

HOEKMAN
GOES - YERSEKE

ReVOKE

I www.revoke.nl
E info@revoke.nl
T 0184-642253

De vereniging streeft onder meer naar:

- het bevorderen van contacten tussen ongewild kinderloze echtparen
- het steun verlenen aan deze doelgroep
- het geven van voorlichting
- ethische aspecten belichten op behandelmethoden voor onvruchtbaarheid

Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

AKTIE bv

Brand- en inbraakbeveiliging
Telecommunicatie
Airconditioning
CY-onderhoud
Ventilatie
Elektra
Loodgieter

Koeling in uw Kerk(gebouw)
Voor elk probleem? Bel AKTIE
Tel: 010-4517471
CO2 metingen
Advies en installatieburo
Voor een vrijblijvende offerte
aktie@kliksafe.nl

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eenvoudige, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

BOEDER HERENMODE

- businesskostuums
- ambtskleding
- trouwkostuums
- gelegenhedskleding
- rouwkleding

Plein 1940 173 | Scherpenzeel
Telefoon (033) 277 01 72
www.boederherenmode.nl

AVONDMAAL-SERVIEZEN
Uit voorraad of naar tekening.
Schoonhovens Silverhuys B.V.
Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

Zorg...
Respect...
Aandacht...
Geen crematies...

Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland

Begrafenisverzorging
Poppe

Tel. 0118-616012 of 0113-342304

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen

met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

Wij verzorgen alléén begrafenissen door het gehele land en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Melieste.

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam T (0184) 611 154
Waardenburg T (0418) 652 039
Werkendam T (0183) 701 017

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

- DIVERSE BLOKFLUITEN
- MUZIEKSTANDAARDS
- ROEMEENSE PANFLUITEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944
WWW.MULDERMUZIEK INSTRUMENTEN.NL

Orgelcentrum Andante is dealer van
JOHANNUS - MONARKE - CONTENT - EMINENT

ORGELCENTRUM ANDANTE

In onze beide winkels is een ruim assortiment aan bladmuziek in zowel notenschrift als klavarscribo te vinden.

A. van Ostadelaan 35, VEENENDAAL | Oranjestraat 6, RIJSSEN
Tel: 0318 - 505063, Fax: 0318 - 505851 | Tel: 0548-515866, info@andanteorgels.nl
u vindt ons ook op www.andanteorgels.nl

DE SPECIALIST IN HUISKAMER- EN KERKORGELS

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begrafenissen

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begrafenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horsssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horsssen.com
www.van-horsssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.